

Pravice in obveznosti iz zdravstvenega varstva

JAVNA RAZPRAVA DO 7. 1. 1978

V današnji številki objavljamo obrazložitev k predlogu Samoupravnega sporazuma o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva, o katerem teče široka javna razprava po vsej Sloveniji. Predlog sporazuma je bil obrazložen in obravnavan na našem političnem aktivu 20. decembra, kjer je bilo sklenjeno, da se obrazložitev v pisni obliki posreduje v našem glasilu vsem zaposlenim.

K obrazložitvi predloga tega samoupravnega sporazuma in k predlogu prispevka uporabnikov k stroškom zdravstvenega varstva, lahko vsak zaposleni pošlje v pisni obliki svoje pripombe ali predloge v sindikalno pisarno obrata I (tovarišici Milki Jazbec), vendar **NAJKASNEJE DO 7. JANUARJA 1978!** Na podlagi zbranih predlogov oziroma pripomb, bo naša delegacija na občinski skupščini zdravstvene skupnosti zastopala naša stališča.

OBRAZLOŽITEV PREDLOGA SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O PRAVICAH IN OBVEZNOSTIH IZ ZDRAVSTVENEGA VARSTVA

Predlog samoupravnega sporazuma je oblikovan tako, da delavcu oz. uporabniku pokaže, katere vrste pravic ima iz zdravstvenega varstva glede na svoj prispevek, določen in opredeljen v sporazumu o temeljnih plana s prispevno stopnjo, katere pravice si zagotavlja iz sredstev skupne porabe v svoji temeljni organizaciji ter kaj in koliko prispeva kot uporabnik k stroškom zdravstvenega varstva iz svojih osebnih sredstev. Ob določanju vrste in obsega pravic iz zdravstvenega varstva. Po sprejetem družbenem planu v SR Sloveniji in družbenem načrtu v občini gospodarstva ni mogoče dodatno obremenjevati, zato moramo uporabniki zdravstvenega varstva sprejeti tudi obveznosti.

V predlogu samoupravnega sporazuma so v 4. členu in natančneje v 9. členu opredeljene vse oblike zdravstvenega varstva, ki jih lahko uporabniki v opravičenih primerih uveljavljajo v zdravstveni skupnosti. Vrednost programa zdravstvenega varstva s pravicami, ki jih določa predlog samoupravnega sporazuma je prikazana v priloženih tabelah. Dohodkovne

možnosti vsake občine niso take, da bi si lahko uporabniki zagotovili povsod enako raven zdravstvenega varstva. Predlog samoupravnega sporazuma zato vsebuje določbe o solidarnosti v republiki za tiste nujno potrebne pravice iz zdravstvenega varstva. Predlog samoupravnega sporazuma zato vsebuje določbe o solidarnosti v republiki za tiste nujno potrebne pravice iz zdravstvenega varstva vsemu prebivalstvu v SR Sloveniji (enotni program) in določbe o dogovorjeni solidarnosti v regiji.

V predlogu samoupravnega sporazuma so opredeljene tudi tiste pravice iz zdravstvenega varstva, ki si jih zagotavljajo delavci v organizacijah združenega dela v neposredni menjava dela.

— kadar so s predpisi določene kot obveznost organizacij združenega dela,

— ki neposredno zadevajo interese organizacij združenega dela, ali se z njimi zagotavlja nemoteno izvajanje dejavnosti glede na zdravstveno varstvo oz. čimprejšnja povrnitev delovnih sposobnosti delavcev.

Delavci v organizaciji združenega dela določijo obseg in varstvo teh pravic s posebnimi samoupravnimi sporazumi o neposredni menjavi dela z zdravstvenimi delovnimi organizacijami.

Predlog samoupravnega sporazuma upošteva plansko določeno in samoupravno dogovorjeno združevanje sredstev zaradi izvajanja svobod-

ne menjave dela in zato določa, da si uporabniki zagotavljajo uresničevanje pravic iz osnove, dispanzerske in lekarniške dejavnosti v občinski zdravstveni skupnosti, v regionalni zdravstveni skupnosti pa izvajanje specialističnega, bolniškega, zdraviliškega zdravstvenega varstva in dejavnost zavoda za socialno medicino in higieno.

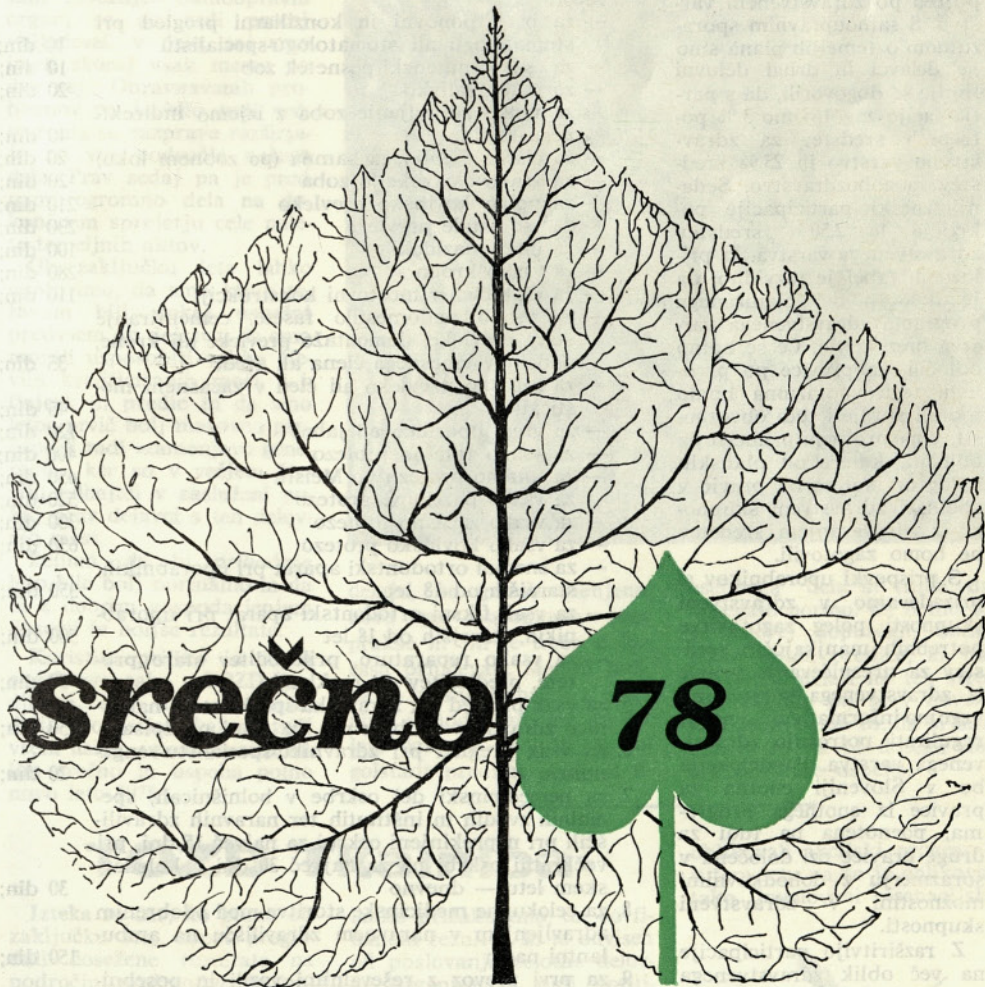
Predlog samoupravnega sporazuma enako kot dosejani samoupravni akti priznava pravice do denarnih nadomestil in povračil, z ne-

pravljeno zniževanje nadomestila osebnega dohodka do 20 % za čas zdravljenja v bolnišnicah, ker je predvidena participacija uporabnikov k stroškom bolnišničnega zdravljenja.

Način valorizacije oz. usklajevanja nadomestil osebnih dohodkov v 37. členu je določen na 6 mesecev zaradi racionalnosti in zaradi večje realnosti podatkov glede na gibanje življenjskih stroškov. Povračila za stroške prehrane in nastanitev v zvezi z uveljavljanjem zdravstvenega

nih pregledov, specialističnih pregledov, bolniških oskrbnih dni, zdravil, zobozdravstvenih storitev, več staleža, rastejo pa tudi stroški za zdravstveno varstvo. Porast obsega in vrednosti potrošnje na področju zdravstvenega varstva je pogojen z naslednjimi razlogi:

1. vedno večja zdravstvena prosvetljenost veča zahtevnost uporabnikov, ki utemeljeno, včasih pa tudi nepotrebno, koristijo zdravstveno varstvo v primerih, v katerih doslej niso;

katerimi spremembami, predvsem v višini glede na planirana sredstva in dohodkovne možnosti zdravstvene skupnosti v planskem obdobju. V 7. točki 22. člena je razširjen krog upravičencev do denarnih nadomestil tudi na kmete — kooperante in na rejnike, ki jim je priznana lastnost delavca v delovnem razmerju. V predlogu so upoštevane dane pripombe sindikatov za zvišanje odstotka nadomestila na 90 % tudi od 31. dne dalje, ko gre nadomestilo v breme zdravstvene skupnosti. V predlogu je od-

varstva so spremenjena le po načinu izračunavanja zneska povračila, ne pa po višini.

Da bi odpravili neutemeljene razlike pri uveljavljanju posameznih pravic med uporabniki iz različnih regij ali celo občin, je v osnutku sporazuma predvidena enotna opredelitev pogojev za uveljavljanje pravic iz zdravstvenega varstva, z enotnimi listami indikacij na območju SR Slovenije

Obseg koriščenja pravic iz zdravstvenega varstva vsako leto raste, več je ambulant-

2. bolj dostopna zdravstvena služba povzroča, da se uporabnik hitreje odloča za uveljavljanje svojih pravic;

3. vse večje število starejših ljudi v populaciji povzroča tudi več potrebnih pregledov in storitev;

4. v okviru iste pravice se pojavljajo nove storitve, posegi in pregledi, ki pomenijo za posameznike več možnosti ozdravljenja ali preživetja, gre za nove načine zdravljenja in nove dosežke na pod-

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje s 1. strani)

ročju medicine (nove srčne operacije), dialize težjih ledvičnih bolnikov, presaditve organov, obsevanja pri rakavih bolnikih, novi ortopedski pripomočki);

5. preiskave, storitve in posegi se odpravljajo z vse modernejšimi aparaturami, ki omogočajo točnejše diagnostiko in uspešnejše zdravljenje, ker pa so usmerjene na posameznika ne prinašajo večje storilnosti ali pocenitve storitev nasploh;

6. v promet prihajajo nova dražja zdravila, ki so nujno potrebna za uspešnejše zdravljenje, kar je skupaj z večjim številom predpisanih zdravil povzročilo porast stroškov za zdravila iz leta v leto približno za 30 %.

Vse to povzroča, da rastejo stroški za zdravstveno varstvo v večjem procentu kot število pregledov in storitev, število le-teh pa zaradi zahtev uporabnikov narašča hitreje kot so zmogljivosti zdravstvenega kadra. Sedanje in planirane dohodkovne možnosti združenega dela ne zagotavljajo vseh potrebnih sredstev za zadovoljevanje potreb po zdravstvenem varstvu. S samoupravnim sporazumom o temeljnih plana smo se delavci in drugi delovni ljudje še dogovorili, da s participacijo zagotovimo 3 % potrebnih sredstev za zdravstveno varstvo in 25 % sredstev za zobozdravstvo. Sedanji zneski participacije pokrijejo le 2.50 % sredstev zdravstvenega varstva. Iz priloženih tabel je razvidno, da je določen del planiranega programa zdravstvenega varstva brez kritja. Če se bomo odločili, za pravice po predlogu tega sporazuma bomo morali sprejeti tudi obveznosti, v nasprotnem primeru pa odločiti, katere od planskih nalog oz. katere od pravic v občinski zdravstveni skupnosti z združevanjem sredstev ne bomo zagotovili.

S prispevki uporabnikov si prizadevamo v zdravstveni skupnosti poleg zagotovitve potrebnih manjkajočih sredstev za uresničevanje pravic iz zdravstvenega varstva na vzgojno-informativni način regulirati potrošnje zdravstvenega varstva. Participacija bo v Sloveniji enotna za pravice iz enotnega programa, poenotena pa tudi za druge pravice oz. določena v sorazmerju z dohodkovnimi možnostmi v zdravstveni skupnosti.

Z razširitvijo participacije na več oblik zdravstvenega varstva (splošni in dispanzerski prvi pregledi, bolnišnično zdravljenje) se poveča tudi njen ekonomski učinek. Pri tem pa ne gre samo za obremenitev posameznika, ampak praktično vseh uporabnikov zdravstvenega varstva. S tako zbrano participacijo bo možno zagotoviti uresničevanje vseh predvidenih pravic po tem sporazumu, tudi pravico do višjega odstotka nadomestila osebne dohodka.

Predlog predvideva oprostitve pri uveljavljanju tistih oblik zdravstvenega varstva, ki so zagotovljene vsem prebivalstvu v SR Sloveniji, na-

dalje v zvezi z zdravljenjem posledic nesreče na delu, določenih socialnih kategorij prebivalstva in za uporabnike s posebnim statusom, kar je bilo že v sedanjih ureditvah. Tudi uporabniki, ki so upravičenci do otroškega dodatka, prispevajo samo 50 % predvidenih prispevkov k stroškom za zdravstvene storitve, zdravila in pripomoč-

ke. Izvajanje teh oprostitev ne zahteva dodatnih administrativnih postopkov in ga je nemogoče takoj izvajati.

Prikaz sredstev, zbranih s participacijo po določbah tega sporazuma in ugotovljene dohodkovne možnosti za planirano porabo psamezne občinske zdravstvene skupnosti, je razviden iz priloženih tabel.

Lista prispevkov

UPORABNIKOV K STROŠKOM ZDRAVSTVENEGA VARSTVA (73. člen sporazuma)

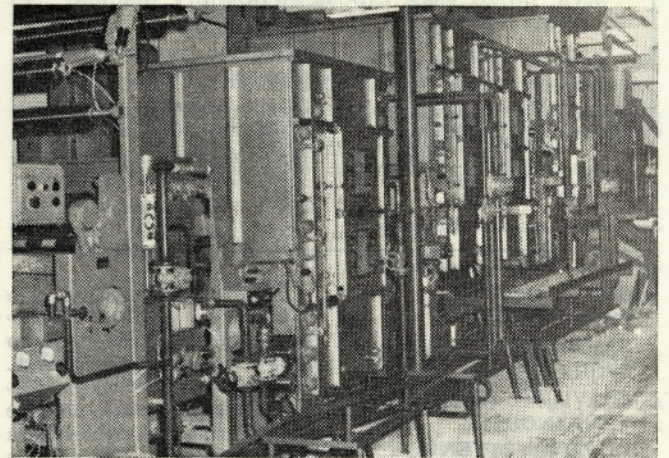
Uporabniki zdravstvenega varstva prispevajo k stroškom za naslednje zdravstvene storitve, zdravila in pripomočke:

- za prvi pregled v splošnih in obratnih ambulanah ter dispanzerjih v zvezi s posameznim primerom 20 din;
- za prvi obisk zdravnika na domu, ki je opravljen na zahtevo uporabnika ali njegovih svojcev, ker bolnik zaradi svojega zdravstvenega stanja ne more priti sam na pregled v zdravstveno organizacijo združenega dela 60 din;
- za strokovno nego na bolnikovem domu, ki jo odreja zdravnik, pri neprekinjeni negi na največ 30 dni, pri večkratni negi pa za največ 60 dni v koledarskem letu — dnevno 10 din;
- za zobozdravstvene storitve ter pripomočke in sicer:
 - za prvi, ponovni in konziliarni pregled pri stomatologu ali stomatologu-specialistu 10 din;
 - za vsak rentgenski posnetek zob 10 din;
 - za vsako zalivko 20 din;
 - za vsako zdravljenje zoba z izjemo indirektnega kritja 40 din;
 - za čiščenje zobnega kamna (po zobnem loku) 20 din;
 - za vsako ekstrakcijo zoba 20 din;
 - za polno kovinsko prevleko 210 din;
 - za vse ostale prevleke 230 din;
 - za inlay, nazidek 100 din;
 - za vsako krono 280 din;
 - za vsak člen v mostovni konstrukciji 110 din;
 - za vsako nadomestilo fasete, cementiranje stare prevleke, demontažo prevleke ali krone, oddelitev vmesnega člena ali gredi 35 din;
 - za začasno prevleko ali člen v začasnem mostičku 45 din;
 - za gred, opornico ali jahač 120 din;
 - za vsako totalno protezo 400 din;
 - za totalno protezo po Meistu 450 din;
 - za vsako parcialno protezo 520 din;
 - za vsako začasno protezo 300 din;
 - za vsako kovinsko protezo 650 din;
 - za snemni ortodontski aparat pri uporabnikih, starejših od 18 let 350 din;
 - za vsak fiksni ortodontski aparat pri uporabnikih, starejših od 18 let 500 din;
 - za vsako reparaturo, prilagoditev stare proteze, predložitev ali rekluzijo 50 din;
- za vsak pregled pri zdravniku-specialistu z napotnico zdravnika ali brez nje, če ta ni predpisana 50 din;
- za vsak pregled pri zdravniku-specialistu-renalnologu 20 din;
- za nemedicinski del oskrbe v bolnišnicah, specialnih zvodih in inštitutih ter naravnih zdraviliščih pri neprekinjeni oskrbi za največ 15 dni, pri večkratni oskrbi pa za največ 30 dni v koledarskem letu — dnevno 30 din;
- za celokupne medicinske storitve med odobrenim zdravljenjem v naravnem zdravilišču na ambulantni način 150 din;
- za prvi prevoz z reševalnimi vozili in posebnimi prevoznimi sredstvi, ki ga odredi ali potrdi zdravnik, in v zvezi s posameznim primerom zdravljenja 60 din;
- za zdravilo, pomožni in sanitetni material ob prevzemu v lekarni na recept 15 din;
- za dietetični preparat za dojenčka ob prevzemu v lekarni na recept 15 din;
- za kontracepcijska sredstva:
 - za kontracepcijske tablete (oralna sredstva) 15 din;
 - za druga kontracepcijska sredstva 100 din;
- za proteze, ortotične pripomočke, aparat za ekstenzije in prosto stoječi posteljni trapez 150 din;
- za nepodložene usnjene rokavice, estetske rokavice za protezo in navleko za krn po amputaciji 150 din;
- za ortopedske čevlje 300 din;
- za kilni pas 150 din;
- za bergle 30 din;
- za očala, kadar so nujno potrebna predšolskim in šolskim otrokom do 15. leta starosti, šolski mladini do 18. leta starosti ter rednim študentom

- do 26. leta starosti 40 din;
- za kontaktna stekla, kadar so nujno potrebna šolski mladini do 18. leta starosti ter rednim študentom do 26. leta starosti, drugim uporabnikom pa za opravljanje poklica 90 din;
 - za očesno protezo 100 din;
 - za lasulje zaradi trajno izražene plešavosti traumatskega izvora 90 din;
 - za ojačevalni slušni aparat, kadar je nujno potreben predšolskim in šolskim otrokom do 15. leta starosti, šolski mladini do 18. leta starosti ter rednim študentom do 26. leta starosti, drugim uporabnikom pa za opravljanje poklicnega dela 150 din;
 - za aparat za omogočanje glasnega govora 200 din;
 - za umetno prekinitev nosečnosti, kadar ni medicinsko indicirana 250 din.

V ilustracijo navajamo še, koliko znaša poprečna cena za bolniški dan z vsemi storitvami po ceniku za lansko leto (podatki so povzeti iz Nedeljskega dnevnika z dne 4. decembra 1977):

splošne bolnišnice	456,93 din
ginekološko-porodniške	461,61 din
psihiatrične	219,14 din
onkologija	591,90 din
itd.	
interni oddelek	443,91 din
pediatrični	415,71 din
kirurški	631,47 din
ginekološko-porodniški	449,56 din

Novi belilni stroj v plemenitilnici

OD za mesec november 1977

Poprečno izplačani osebni dohodek v organizaciji združenega dela za 182 ur, opravljenih v mesecu novembru znaša 4.121,50 din. Po posameznih TOZD oziroma DE pa je bil poprečno izplačani OD naslednji:

Delovna enota	OD za november
TOZD Predilnica	3.668,44
DE tkalnica I	3.803,06
DE tkalnica II	3.745,93
TOZD Tkalnica	3.769,53
DE plemenitilnica I	3.975,53
DE plemenitilnica II	3.917,86
DE gravura	4.586,77
TOZD Plemenitilnica	4.014,48
TOZD Prehrana in oddih	4.115,75
DS Skupne službe	4.858,51

J. Š.

Naše TOZD v letu 1977

TOZD Predilnica

Leto, katero se izteka, je bilo za TOZD Predilnica kljub optimističnim napovedim precej težko, saj je prinašalo s seboj vedno nove probleme, katere smo z velikim trudom premagovali.

Že na začetku leta smo opozorili na težave, ki nam groze, vendar smo upali, da ne

lahko proizvedli še za približno 150 ton več preje, če ne bi imeli zastojev na ključnih proizvodnih mestih.

Nekaj vzrokov bi naštel: — povečana fluktuacija v letu 1977, in sicer: je do 20. 12. vstopilo 75 novih delavcev, izstopilo pa iz raznih vzrokov kar 73 delavcev.

tem, da niso bila dosežena planirana sredstva za osebne dohodke in ker se le-ti izplačujejo v normalni višini. Tako je nastala negativna razlika, o kateri bomo morali ob zaključku poslovanja v letošnjem letu tudi sprejeti določene ukrepe.

Kljub temu, da so bile zgoraj opisane težave vseskozi prisotne in povzročale motnje v sami proizvodnji, lahko rečemo, da smo uspeli obdržati nivo dosežene produktivnosti — katero spremljamo s pomočjo Tekstilnega inštituta v Mariboru.

Letos smo se tudi udeležili tekmovanja predic v Klanjcu, o čemer smo takrat že pisali. To je bil za vse udeležence res izjemen dogodek in se ga bomo še skušali udeleževati.

Naša samoupravna aktivnost je bila precej usmerjena v to, da se določila lani sprejetega zakona uveljavijo tudi v praksi, kar nas tudi zakon sam zavezuje. Samoupravni organi so se tudi precej vključevali v delo, saj smo imeli skoraj vsak mesec po dve seji. Obravnavanih problemov pa je bilo tudi več, oziroma se razprave razširjajo na vsa področja našega dela. Prav sedaj pa je pred nami ogromno dela na dokončnem sprejetju cele palete temeljnih aktov.

Ob zaključku leta lahko ugotovimo, da smo kljub težavam bili dokaj uspešni predvsem ob dejstvu, da smo morali usposobiti veliko število kvalificiranih moči, t. j. flajerk in predic in da smo letos prvič bolj masovno prebrodili tudi »zamenjavo generacij«, ker so v večjem številu odhajali v zasluženi pokoj prav delavci s teh delovnih mest.

Zelimo, da bi prihodnje leto bilo bolj normalno in da bi z dobrim gospodarjenjem dosegli še boljše rezultate.

Koristim priliko in vsem sodelavcem tako v TOZD Predilnica, kot tudi v ostalih delih podjetja, kakor tudi vsem našim upokojevcem želimo srečno in uspešno polno novo leto 1978.

ANA KRISTANC — brigadirka v predilnici

Zelim si, da bi dobili več nove kvalitetne delovne sile. Stare predice, ki dolga leta

stimu, ki delajo na Hispano predilnih strojih. Ne zdi se mi prav, da je pri tem edino merilo število vreten. Na Ingolstadt predilnih strojih morajo predice vložiti več

Boris Pertot, vodja TOZD Predilnica

bodo takšne kot so v resnici bile. Najprej smo se morali reorganizirati v predpredilnici tako, da smo bili kos situaciji, ko se je pred nas postavilo zahteve po predenju nižje poprečne številke (bolj »grobe«). Pri tem smo skoraj v celoti na novo priučili in usposobili flajerke zaradi potrebe dela v 3 izmenah, kasneje predvsem pa v drugi polovici leta pa je naenkrat nastal problem zaradi pomanjkanja predic, tako da smo od avgusta dalje stalno v zastoju z nekaj stroji.

Skozi celo leto pa nam zaradi velike odsotnosti primanjkuje previjalk.

— povečan bolniški stalež za preko 1,2%, oziroma celotni izostanki za 1% (18,29 do 19,20%),

— delo ob prostih sobotah se je znižalo za več kot polovico,

— od meseca maja dalje sta bila izločena 2 Pc stroja (936 vreten).

Neizpolnitev operativnega plana pa se odraža tudi v

FRANCKA MARKOVIC — predica

Vsi delavci v predilnici si najbolj želimo nove jedilnice, saj bomo potem lahko kot kulturni ljudje použili malico. Trudili se bomo, da bomo dosegli še boljše rezultate pri delu, kajti zavedamo se, da nam je to pogoj za boljše osebne dohodke.

delajo, so preobremenjene, nove pa popolnoma brez prakse in jih je treba dolgo časa priučevati. Menim tudi, da bi morali izenačiti z osebni dohodki predice, ki delajo oziroma poslužujejo Ingolstadt predilne stroje s ti-

osebne dela in truda, da dosega normo. Če bomo to še naprej dopuščali, bomo težko dobili predice, ki bodo hoteli delati na teh strojih. Osebo pa si v novem letu želim samo to, da bi bila zdrava in da bi dosegli dobre poslovne uspehe.

TOZD Tkalnica

Izteka se čas, ko bomo ob zaključku leta zopet pregledali dosežene rezultate na področju proizvodne in poslovne dejavnosti in ocenili njihovo učinkovitost napram preteklemu obdobju. Ugotoviti moramo, da bo TOZD Tkalnica tudi v letu 1977 zadovoljivo izvršila gospodarski načrt. Predvideva se, da bo količinski plan v tekočih metrih dosežen približno 103%, a v votkih 102%; pri tem pa je treba poudariti, da bo količinski plan tudi kakovostno dosežen. Nadalje naj povemo, da se je povečala delovna storilnost napram letu 1976 za približno 5%, učinkovitost strojnega dela pa za približno 3%. V okviru teh dosežkov prav gotovo

lahko pričakujemo, da bo finančni rezultat, ki je odvisen od poslovanja celotne delovne organizacije, tudi pozitiven. Teh nekaj skromnih, vendar pomembnih podatkov jasno govore, da se prizadevanja TOZD Tkalnice za višjo produktivnost, boljše kvaliteto in kar je najbolj pomembno, za boljši plama naših izdelkov, nenehno nadaljuje.

DE tkalnica I

Količinski letni plan za leto 1977 je bil postavljen na osnovah 250 obratovnih dni, 661 montiranih in obratujočih statvah ter 10.650.000 m izdelanih surovin tkanin ob stopnji 87,10% prve kvalitete. V zvezi z lažjo izvršitvijo teh zahtev so se prejšnja leta

oblikovali akcijski programi, v tem letu pa se je oblikoval tako imenovani »sanacijski

program«, ki je narekoval resnejše stanje in večjo angažiranost vseh zaposlenih.

Najbolj pereč problem, s katerim smo se ukvarjali v DE, se je nanašal na problem delovne sile. Zastavljeni cilji in naloge so sicer uspešno realizirani, vendar ob povečanih naporih prisotnih na delu, katerim je dati vse pri-

(Nadaljevanje na 4. strani)

TOZD Tkalnica

(Nadaljevanje s 3. strani)

znanje in zahvalo za prizadevanje. Sklepati je, da so se zaposleni zavedali nezavidnega položaja delovne organizacije in delovne enote ter so

PETER PIRC — jermenar v tkalnici

V tkalnici sem zaposlen že dolga leta in sem v letošnjem letu začel premišljevat, kako bi se dalo ponovno uporabiti

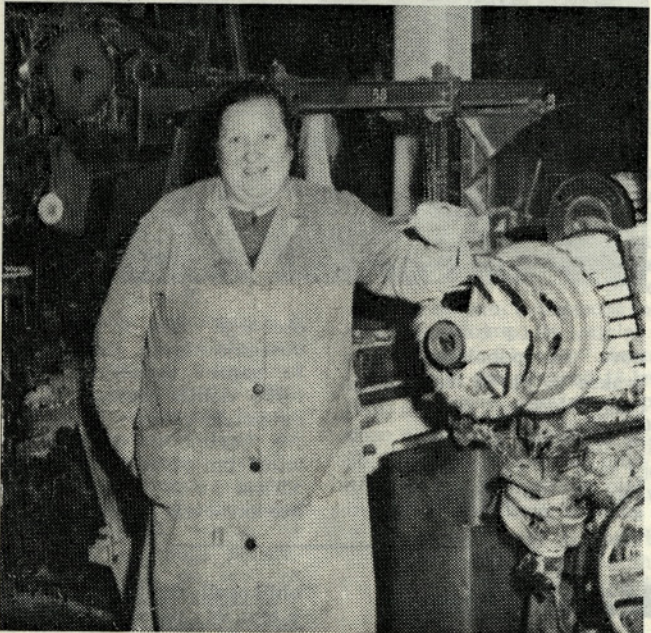
jermena, ki se pretrgajo med obratovanjem na tkalskih strojih. Nova jermena, ki so zelo draga (saj stane 1 kg 1.350 din), vzdržijo največ en do dva meseca. Tako sem napravil poizkus, in sicer tako, da sem pretrgana jermena zlepil s posebnim lepilom, jih

na zavesten način težil k izboljšanju stanja, kar nam je tudi uspelo.

Po drugi strani pa smo v tem letu prehajali na spremembo asortimana z ozirom

vstavljal v prešo in zgladil, nato pa ponovno razrezal na potrebne dolžine. Pokazalo se je, da so tako zlepljena jermena močnejša in da tudi zdržijo dalj časa, ker so že

raztegnjena in se med obratovanjem ne raztegujejo več. Menim, da sem z ponovno uporabo odpadnih jermen prihranil veliko sredstev naši temeljni organizaciji in nameravam prijaviti predlog za prihranek na materialu komisiji za inovacije.

MARIJA MIHELIC, čistilka v tkalnici

V novem letu si želim najbolj zdravja in še boljših de-

lovnih uspehov, da bo naš gospodarski položaj še boljši, kot je bil dosedaj, komercialni službi pa ugodno prodajo!

Po sanacijskem programu so bili doseženi naslednji rezultati:

Elementi poslovanja	Predlog 1977	Izvršitev 1977 (11 mes.)	Indeks
1. Kvaliteta	39,00 %	94,20 %	101,6
2. Produktivnost (vot. na uro zaposl. na delu)	47.340	48.651	106,4
3. Kapaciteta (votki na montirano stat. uro)	5.653	5.799	102,6
4. Izkoriščanje na 7,5 ur	96,00 %	97,00 %	100,5
5. Štev. zaposl. po spisku	330	329	91,2
6. Izvršitev asortimana	98,50 %	98,53 %	100,2
7. Poprečno izvrš. OP v m	103,00 %	103,90 %	98,9

na surovinski sestav mešanic v preji, ki smo jo uporabljali v naši proizvodnji. Te spremembe so se odražale na bazi statičnih vlaken domače proizvodnje. Posledica tega so bile večje menjave založitve statev, drugačni tehnološki prijemi, nihanje kvalitete tkanin, vendar lahko rečemo, da se s tem stanje ni bistveno poslabšalo ter smo uspeli obdržati in izpolniti proizvodne zahteve tako po osnovnem in sanacijskem programu.

Omeniti je problem kvalitete preje, ki nemalokrat povzroča dodatne težave v predelavi in sicer v obliki, neenakomernosti, nopolnosti, slabši trdnosti in niansiranosti. Ti problemi so znani strokovnjakom TOZD Predilnica, ki skušajo, da bodo probleme uspešno rešili.

DE tkalnica II

Z doseženim proizvodnim rezultatom v delovni enoti tkalnica II smo se deloma zadovoljili, ker v letu 1977 v 11 mesecih nismo uspeli vse postavke iz sanacijskega programa uspešno realizirati. Največje odstopanje od željenega cilja smo imeli v doseganju kvalitete, saj je dosežena kvaliteta 89,4 % ter je odnos napram postavljenemu cilju 99,3 %.

V zadnjem obdobju po organizacijskem ukrepu «ena tkalka — en artikel» dosegamo bistveno boljše rezultate.

Navajamo dosežene v kvaliteti po tromesečjih:

prvo tromesečje	87,00 %
drugo tromesečje	89,00 %
tretje tromesečje	90,40 %
oktober—november	92,00 %

Razumljivo je, da bomo morali tudi v naslednjem letu kvalitetnemu področju posvečati še večjo angažiranost, ker nas vse skupaj obvezuje željeni cilj: dvigniti kvaliteto naših izdelkov še na večjo stopnjo, kakor do sedaj.

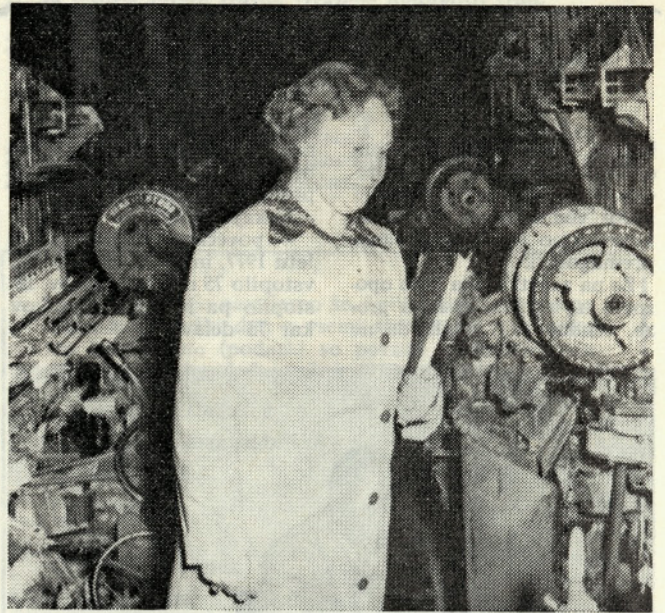
Količinski osnovni plan v metrih je dosežen za 101,6 %, v votkih 100,7 %, operativni plan v metrih 101,1 %, v votkih 100,8 %.

Izkoriščanje tkalniških kapacitet je 93,2 in je nižje napram letu 1976 za 0,1 %. Nekoliko nižji izkoristek statev je zaradi pogoste menjave artikla oziroma večje prilagodljivosti kupcem. Produktivnost votkov na zaposlenega na uro je porasla napram letu 1976 za 2,4 %.

Da so bili v obeh delovnih enotah doseženi zadovoljivi rezultati, gre prav gotovo za sluzga celotnemu kolektivu tkalnice, samoupravnim organom, zlasti pa družbenopolitičnim organizacijam, ki so s svojimi koordiniranimi akcijami ustvarili enotnost kolektiva. Čeprav stojijo pred kolektivom tkalnice v naslednjem letu še zelo obsežne in zahtevne naloge, ki jih bo treba realizirati v okviru Zakona o združenem delu, vendar že danes lahko ugotovimo, da bo tudi to nalogo osemsto članski kolektiv s

TONČKA MLINAR, vodja čistilne kolone v tkalnici. Upam, da bomo v prihodnjem letu s skupnimi močmi

da je naša največja želja — vsaj tukaj v tkalnici, da prihodnje leto dobimo obljubljeni jeditnico. Osebo pa si

in dobro voljo lahko dosegli še boljše poslovne rezultate, ki nam bodo omogočili boljše osebne dohodke. Menim,

želim predvsem zdravja, saj vse ostalo potem pride samo od sebe.

MARJAN OJSTRSEK, vzdrževalec v tkalnici

Obiskujem III. letnik večerne tekstilne šole in sem eden mnogih, ki se ob delu izobražujejo. Mnenja sem, da imajo pri nas premalo poslušarja oziroma pozornosti do delavcev, ki se ob delu izobražujejo, kajti, če nam

taki delavci zapustijo, ker v drugih organizacijah hitreje najdejo boljše delovno mesto. Ker vrsto let že aktivno sodelujem v mladinski organizaciji, si želim, da bi se naša organizacija v prihodnjem letu še boljše uveljavila, pričemer pa je pogoj, da se te sneje povežemo z ostalimi družbenopolitičnimi organiza-

plačajo šolnino, še niso storiili vsega. Delavec, ki redno študira, bi moral že vnaprej videti neko perspektivo, da bo ob zaključku šolanja napredoval, tako pa se na žalost marsikdaj zgodi, da nas

cijami v podjetju. Upam, da bomo v prihodnjem letu uspeli dobiti tudi nekaj dotedaj, še posebej sedaj, ko smo sprožili koncem leta akcijo, da bomo mladinci plačevali članarino.

svojimi izkušnjami in prizadevanji delavci uspešno rešil.

Ob zaključku leta želimo samoupravnim organom, članom družbenopolitičnih organizacij, sodelavcem v TOZD in delovni organizaciji ter njihovim družinam, kakor

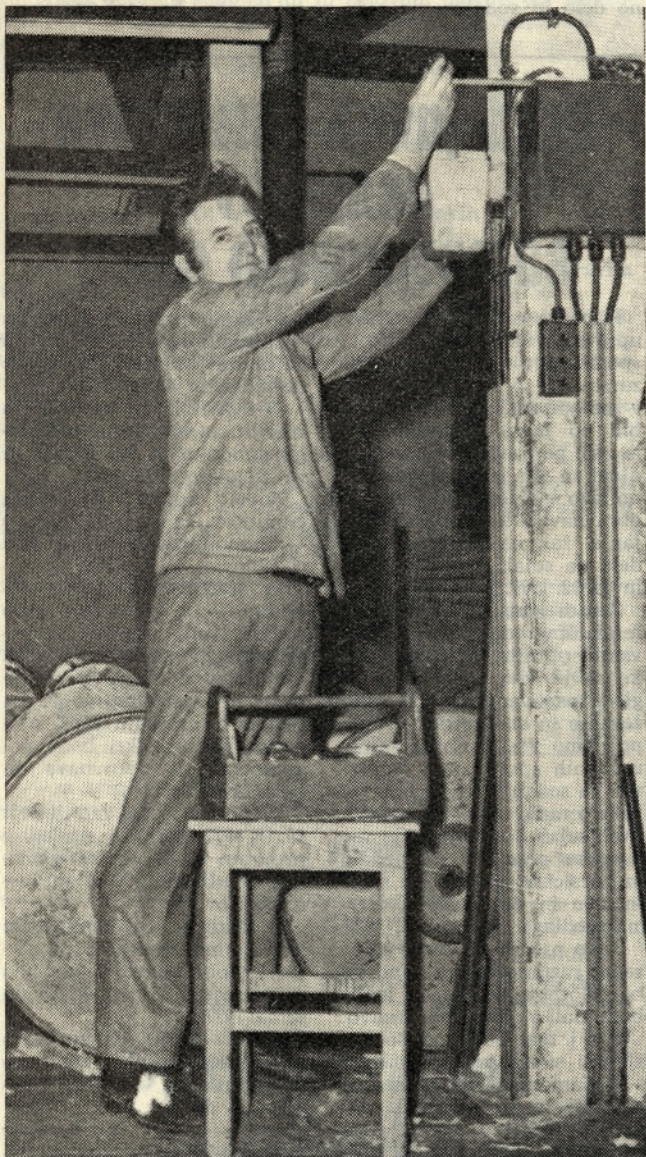
tudi upokojencem in vsem tistim sodelavcem, ki jih je bolezen priklenila na bolniško posteljo zdravo, zadovoljno in uspešno novo leto 1978.

Primožič Stane
Belančič Jure
Nikolič Luka

SLAVKO FRELIH — električar vzdrževalec v tkalnici

V novem letu si želim pri delu boljše oskrbe z rezerv-

katerih krajih razsvetljava že prav problematična. Pr delu skrbm za vzdrževanje 700 motorjev. Včasih mi je pri tem delu pomagal čistilec, zdaj

nimi deli. Trenutno se tudi pri nas že zelo občuti pomanjkanje žarnic, saj smo jih že prisiljeni premeščati sem in tja, tako da je na ne-

pa moram praktično vse opraviti sam. Kaj si torej želim v novem letu? Izboljšanje delovnih pogojev, osebno pa najbolj zdravja.

TOZD Plemenitilnica

Ob izteku leta je običaj, da se pregleda minulo delo, ugotovi dobre in slabe rezultate, ter napravi načrt za prihodnost. Ker je TOZD Plemenitilnica zadnji člen v reprodukcijskem procesu OZD Tekstilindus, se dogodi vedno nekaj novega, kajti tu se najprej zaznajo potrebe in spremembe na trgu, predvsem pa dejstvo, da je treba pri zadovoljevanju potreb konfekcij, brezpogojno upoštevati naročeni rok izdelave in zahtevano kvaliteto izdelkov. Nadaljnje uspešno poslovanje OZD Tekstilindus je zelo povezano z naporji podjetja, da se doseže čim večja prodaja za reprodukcijo in zmanjša izdelava tkanin za neznanega kupca ali široko tržišče. Te zahteve je moč realizirati le s takimi kapacitetami plemenitilnice, ki so zelo fleksibilne in se lahko na osnovi po-

vpraševanja trga med letom preorientira na večjo količino takih tkanin, ki jih zahteva neposredni potrošnik in ki so po svojem sestavu lahko beljene, barvane, tiskane ali surove.

Do leta 1977 so bile te možnosti zelo majhne, povečale so se pa tekom leta 1977, ko smo dobili nov kontinuirni belilni stroj ARTOS in prav sedaj so v montaži še: pralni ni stroj Artos, barvni fulard in najtežje pričakovani razpenjalno-sušilni stroj. Pomanjkanje teh strojev je bilo zelo pereče, saj delavci na teh strojih skoraj niso poznali prostih sobot.

Prav tako pa so bile že med letom montirane naslednje nove kapacitete: barvna kuhinja, krtačno otepalni stroj in polimerizirna komora.

Torej je bilo leto 1977 v investicijskem pogledu zelo

ugodno za TOZD Plemenitilnica in rezultate teh naložb bomo morali opravičiti in prikazati že v prvih mesecih novega leta.

V pogledu poslovanja smo najbolj nazadovali v doseganju delovne storilnosti, ki je v prvih devetih mesecih letošnjega leta padla za 6% v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta, ki pa se postopoma izboljšuje in upamo, da bomo produktivnost do konca leta normalizirali.

Proizvodni plan za leto 1977 bomo predvidoma dosegli s 105%, kar je vsekakor uspeh, ki ga je kolektiv plemenitilnice dosegel v dokaj težkih pogojih.

Naša permanentna naloga je vsekakor skrb za dvig produktivnosti, za kar se močno prizadevamo, vendar je uspeh tega prizadevanja odvisen tudi od velikosti posameznih naročil, ki so vedno krajša in bolj razdrobljena. Tehnična kakovost izdelkov je ostala nekako na isti ravni kakor v letu 1976, nismo pa uspeli doseči cilja, ki smo ga začrtali z akcijskim programom.

Ker se tudi na področju trgovanja porajajo nove oblike sporazumevanja, kjer sta rok naročila in kvaliteta izdelka odločilna za izpolnjevanje obveznosti, bomo skušali vse postoriti, da bomo omogočili, da bodo ti samoupravni sporazumi lahko zaživi in predstavljali novo obliko sodelovanja med proizvodnjo in trgovino.

Preostane nam torej, da v prihodnjem letu čim bolj spremenimo svoj dosedanji način dela in upoštevamo dejstvo, da bomo le s solidnim zadovoljevanjem zahtev in potreb kupcev pridobili ugled tržišču in s tem nove naročnike, kar bo omogočilo tudi večji finančni uspeh.

Posebno skrb moramo posvetiti tudi preventivnemu vzdrževanju strojnega parka, ki je v poprečju precej zastarel, iztrošen in zanemarjen.

Pogosti lomi povzročajo večje izpade proizvodnje in s tem zgublamo dragocene kapacitete, kar se negativno odraža pri izpolnjevanju planov in rokov izdelave naročil.

Posebno pozornost moramo tudi posvetiti zmanjšanju materialnih stroškov. Do konca leta bo gotov tudi prizidek barvne kuhinje, ki bo omogočil shranjevanje in predela-

Jošt Bajželj, vodja TOZD Plemenitilnica

MIHA REHBERGAR, predsednik OO sindikata TOZD Plemenitilnica:

Naša osnovna organizacija sindikata je bila v letošnjem letu delovna na vseh področjih. Na začetku leta smo obravnavali in sprejemali naloge sanacijskega programa, s katerimi naj bi izboljšali gospodarski položaj tako TOZD, kot tudi delovne organizacije. Predvsem smo sprejeli ukrepe za izboljšanje delovne in tehnološke discipline, kar naj bi se odrazilo predvsem na kvaliteti našega dela. Tekom celega leta smo spremljali tudi uresničevanje

katere se bomo morali kmalu pripraviti.

Naša sindikalna organizacija je za svoje člane organizirala poleti dvodnevni izlet v naši počitniški dom v Novigradu, katerega se je udeležilo lepo število delavcev, saj je bilo udeležencev kar za dva avtobusa. Prav tako smo plačali enotedenski penzion za letovanje v Novigradu vsem našim sodelavcem, ki so v lanskem letu odšli v pokoj.

Ob bližajočem se novem letu nas čaka obravnavanje in sprejemanje vrste samoupravnih sporazumov, od

oz. sprovajanje Zakona o združenem delu in jih obravnavali na zborih delavcev. V mesecu septembru smo evidentirali tudi možne kandidate za delegate v SIS in DPS ter jih predložili občinskemu sindikalnemu svetu. Prav tako smo evidentirali tudi delegate za novo samoupravno organizirano banko, potrdili njene statute in samoupravne sporazume. V novem letu nas čakajo volitve v nove samoupravne organe, na

katerih bo menim najvažnejši tisti, ki se tiče urejevanja dohodkovnih odnosov. Menim, da bomo tudi pri tem uspešno opravili svoje naloge ob pomoči strokovnih služb, ki se zelo prizadevajo v tej smeri.

Ob koncu leta bi izkoristil priliko, da se vsem delavcem TOZD plemenitilnica v imenu OO sindikata in v svojem imenu zahvalim za ves trud in delo, ob novem letu pa želim vsem še veliko delovnih uspehov in osebne sreče.

vo ostankov tiskarskih barv, ki nastanejo vsled posledice vse manjših naročil po desenu in variantah, pa tudi

kot posledica premalo točnega in vestnega naročanja posameznih količin. Štediti bo potrebno z barvili, kemikalijami in drugimi materiali, istočasno pa iskati možnosti nabave določenih kemikalij na domačem tržišču, ki je cenejše. Naše skrite rezerve pa se kažejo tudi v racionalizaciji dela, ki je vezan na porabo vode, pare in električne energije.

Med uspehe v letošnjem letu lahko omenimo tudi odstranitev večnega problema belilnice, to je belilnih madežev. Ta problem smo rešili predvsem z zelo tesnim sodelovanjem plemenitilnice in obrata VES.

Enako kot na področju produktivnosti dela, bomo morali povečati svojo dejavnost tudi v delu z delovnimi ljudmi TOZD in nadaljnje humanizacije dela.

V letu 1978 si najbolj želimo pristopa k etapnemu reševanju klimatizacije plemenitilnice I in II in ureditve

(Nadaljevanje na 6. strani)

TOZD Plemenitilnica

(Nadaljevanje s 5. strani)
garderobnih prostorov v DE Plemenitilnica II.

Na koncu lahko ugotovimo, da je sodelovanje med TOZD pri reševanju določenih problemov dokaj uspešno, k čemer je pripomogla tudi pomoč strokovnih služb DSSS.

Nadaljnje boljše rezultate je možno iskati le v nadaljnjem in še bolj poglobljenem sodelovanju vseh zaposlenih, katerih osnovna skrb je doseganje boljših rezultatov, ter s tem tudi delitve višjega osebnega dohodka.

V želji, da bomo dane naloge v novem letu 1978 izpol-

nili čim bolj uspešno, želimo vsem delavcem TOZD Plemenitilnica, ter vsem ostalim delavcem v TOZD Tkalnica, Predilnica, Prehrana in oddih ter Delovni skupnosti skupne službe, zdravo, veselo in uspešno polno leto 1978.

Vsem, ki so pa s svojim požrtvovalnim delom omogočili izpolnjevanje postavljenih postopnih nalog in tistim, ki so priskočili na pomoč tudi v nočnem in nadurnem delu, pa se ponovno zahvaljujem za vloženo delo.

**Vodja TOZD:
Bajželj Jošt**

TOZD Prehrana in oddih

Ob zaključku leta običajno polagamo obračun svojega dela, kako bomo gospodarili, kakšen poslovni uspeh smo dosegli, spomnimo pa se tudi pomembnih dogodkov.

V obdobju enajstih mesecev je naša temeljna organizacija zaključila poslovanje s pozitivnim poslovnim rezultatom. Tudi za mesec decem-

novalec, da se v tej poslovalnici zopet uvedejo večerje, bo treba čim prej realizirati in vprašanje rentabilnosti te poslovalnice reševati tako v temeljni organizaciji, kot tudi v ostalih proizvodnih temeljnih organizacijah, kjer stanovalci delavskega doma delajo.

Tudi poslovalnica 4 (Počitniški dom v Novigradu) je

Novoletna želja: nova jedilnica

ber dosedanja pokazatelji to potrjujejo. Pozitiven poslovni uspeh je nam bo omogočil, da bomo v prihodnjem letu lahko opravili pomembne naloge.

Smelo lahko trdimo, da je temeljna organizacija napravila korak naprej, tako pri asortimanu naših storitev, kot tudi gospodarjenju. Najboljši dokaz temu so večja izbira toplih in mrzlih malic in ostalih storitev ter zadovoljiv poslovni rezultat vseh poslovalnic. Ob tem pa ne smemo prezreti, da je navzoč stalen rahel porast cen artiklov, ki jih predelavamo v hrano, dočim so cene naših osnovnih storitev nespremenjene.

Število obrokov malic se je v poslovalnicah 1 in 2 nekoliko povečalo, dočim se je število kosil znižalo. Posebno vprašanje pa je poslovalnica 3, kjer se je število obrokov tako znižalo, da je na robu rentabilnosti. Temu je pogojeno še delo ob prostih sobotah, nedeljah in državnih praznikih, kar vsekakor vpliva na poslovni uspeh te poslovalnice. Vse večje želje sta-

zaključila s pozitivnim rezultatom. Ob tem moramo poudariti, da število gostov iz gospodarske organizacije rahlo pada, vse več pa je njihovih svojcev in tujih gostov. Prizadevati si bomo morali, da bo ta poslovalnica zopet privlačna, za naše goste iz delovne organizacije, za kar je bila pravzaprav ustanovljena.

Predvsem pa moramo poudariti, da je tudi poslovalnica 7 (delavski dom) dosegla zaželjen poslovni rezultat. To predvsem zato, ker je bil dom skozi celo leto v celoti zaseden, kot tudi zaradi racionalne porabe tistih artiklov, ki se rabijo za ogrevanje prostorov — vode in pare.

V poslovalnici 5 (Počitniški dom Bohinj) in poslovalnici 6 (koča Krvavec) pa ni bistvenih sprememb. Ti poslovalnici sta obiskovani bolj sezonsko, to je v času dopustov in pozimi, ko je sezona za smučanje. Verjetno pa bi bile obiskane bolj, kot do sedaj, če bi bile oskrbovane po naših delavcih, kar pa je zaradi ekonomskih razlogov zanemarljivo.

Kot je bilo že uvodoma napisano, nam letošnji uspeh dovoljuje, da bomo uresničili dolgoletno željo tako zaposlenih v naši temeljni organizaciji, kot tudi gostov, predvsem pa tistih, ki se poslužujejo naših uslug v temeljni organizaciji tkalnice in predilnice ter vzdrževalno energetske obrate.

Delavski svet in zbor delavcev naše temeljne organizacije sta prejela sklep, da se takoj pristopi k realizaciji izgradnje jedilnice v tkalnici, katere se bodo posluževali delavci že prej navedenih temeljnih organizacij. Ureditev jedilnice se je že pričela. Vsa obrtna dela bo opravil vzdrževalno energetski obrat, oprema pa se bo nabavila iz sredstev naše temeljne organizacije.

Jedilnica bo sodobno urejena. Imela bo približno 200 sedežev, samopostrežno linijo, bife, ter pomivalnico. S tem nam bo omogočeno, da bomo nudili našim gostom boljše in bolj pestro hrano, zaposlenim pa boljše delovne pogoje. To bo vsekakor velika pridobitev tako za zaposlene v naši temeljni organizaciji, predvsem pa za delavce, zaposlene v temeljnih organizacijah in obratih, ki so dosedaj zaužili malico v nemogočih razmerah.

Takoj, ko bo jedilnica pričela z obratovanjem (predvideva se v prvi polovici meseca marca 1978), pa bomo pričeli z adaptacijo kuhinje in njenih prostorov v poslovalnici 1 (obrat I). Adaptacija je nujno potrebna, saj dosedanja prostori niso več primerne, pa tudi delovni pogoji so vse prej kot normalni. Izdelani so že tudi vsi načrti. Ker temeljna organizacija nima dovolj lastnih sredstev, ravnomo sedaj tečejo razgovori za najetje kredita.

Poslovalnica bo popolnoma preurejena. Uvedena bo samopostrežna linija in topla in hladna jedila, nova bo oprema jedilnice ter bife. Predvsem pa bo boljša razporeditev samih prostorov ter avtomatizirane prežračevalne naprave. Poleg tega se bodo na novo uredile sanitarije in garderobe za zaposlene v tej poslovalnici.

Kot je razvidno, smo si zadali veliko in odgovorno nalogo, katero moramo izpolniti in s tem omogočiti boljše pogoje za vse zaposlene v naši delovni organizaciji. Z realizacijo te naloge bo za našo temeljno organizacijo velika pridobitev.

Ko že govorimo o doseženih uspehih in bodočih nalogah, pa ne smemo prezreti pomembnih vzporednih nalog, ki nam jih nalaga Zakon o združenem delu, da se na osnovi tega tudi samoupravno organiziramo oziroma uskladimo z njim vse samoupravne akte. Prav v zadnjih mesecih se na tem področju veliko dela, tako preko odbora in strokovnih aktov. Samoupravni akti so dani vsem delavcem v obratno in seveda tudi v sprejem.

Dobra samoupravna organiziranost je garant tudi za v bodoče, da bomo dosegli uspešne poslovne rezultate ter delali tako, da bodo naši gosti zadovoljni.

Ob zaključku bi se vsem sodelavcem zahvalil za uspešno delo in sodelovanje z ž-

ljo, da bi dosegli še boljše rezultate tudi v letu 1978.

Vsem članom naše temeljne organizacije in vsem našim gostom pa želimo srečno, zdravo in uspešno polno ter veselo novo leto 1978.

**Vodja TOZD PO:
Franc Koporec**

Pred javno obravnavo osnutkov samoupravnih aktov

Priprave za sprejem samoupravnih aktov potekajo s »polno paro«. Osnutki sporazumov, ki so bili pripravljani v septembru in v oktobru, so bili po javni obravnavi ponovno popravljani in dopolnjeni in jih je pred dokončno fazo sprejemanja ponovno obravnavala komisija za izvajanje zakona o združenem delu na sejah dne 12. 12. 1977 in 19. 12. 1977.

Zaradi neuspeha izida referenduma delavcev vzdrževalnih obratov in energetike, ko se je bilo treba izjasniti glede osnovanja TOZD vzdrževanje in energetike, je bilo potrebno vse osnutke samoupravnih sporazumov popraviti na sedanje stanje, kar pa ni bilo malo dela. Na zadnjih dveh sejah komisije se je vse osnutke ponovno pregledalo in vnesle še posamezne spremembe in dopolnitve, oziroma predloge komisij iz TOZD.

Tako prečiščeni predlogi se sedaj razmnožujejo za potrebe celotnega kolektiva in se bodo dali v javno obravnavo.

V tej fazi obdelave so naslednji samoupravni akti:

— Samoupravni sporazum o združenju dela delavcev za vse TOZD in za Delovno skupnost

— spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo

— samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih pri ustvarjanju skupnega prihodka

— samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med TOZD in Delovno skupnostjo

— samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka

— samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo

— Pravidnik o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka za vse TOZD in za Delovno skupnost

Poleg zgoraj navedenih osnutkov se pripravljajo še — Samoupravni splošni akti o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke — v obravnavo smo prejeli tudi osnutek samoupravnega sporazuma za vključitev v »Poslovno skupnost« in — samoupravni sporazum o urejanju PTT prometa. Tudi ti akti bodo posredovani v obravnavo in odločanje.

Komisija je na zadnji seji 19. 12. 1977 sprejela naslednji program dela na sprejemanju predlaganih samoupravnih aktov:

— Material, oz. osnutke se postopoma razmnoži in razdeli v obravnavo s tem, da so vsi predlogi razdeljeni do 22. 12. 1977

— DS TOZD obravnavajo na razširjenih sejah posamezne osnutke in razprave zaključijo do 7. januarja 1978

— DS TOZD in Delovne skupnosti morajo ob zaključku teh razprav sprejeti še naslednje sklepe:

a) imenovati 3-člansko komisijo za pripravo volilnega imenika

b) imenovati komisijo za izvedbo referenduma

c) sklicati zbor delavcev (predlog za 10. januar)

č) določiti datum za referendum (predloga se 13. januar 1978)

S tem je zaključena prva etapa izvajanja zakona o združenem delu oz. prilaganja naših samoupravnih aktov zahtevam zakona.

Konec novembra je obiskal podjetje minister za industrijo iz Tanzanije

Delo in neurotična osebnost

(Nadaljevanje s 7. strani)

ali neurozo te ali one vrste. Psihogene težave so prikladen izgovor za krajše ali daljše izostajanje od dela pa so taki neurotiki vsakodnevni obiskovalci zdravniških ordinacij. Oni zaradi svojih težav razmeroma dosti trpijo. Ljudje s psihogenimi motnjami niso neki simulanti, oni se dostikrat prevržejo v prave bolnike, čeprav nimajo bolnih organov. Iz vseh teh razlogov je njihova delovna sposobnost zmanjšana kot pri vsakem drugem bolniku. Oni čutijo glavobol, šumenje v glavi, pritisk v prsni, nesigurnost.

Vzroki neskladnosti med človekom in njegovim delom so različni. Včasih jih moramo iskati v človeku, včasih pa v njegovem delu. Včasih so značilnosti neke osebe take, da nikakor niso v skladu s potrebami dela, ki ga opravlja. Ali pa so nasprotno, zahteve delovnega mesta take, da ne odgovarjajo fizičnemu ali psihičnim zmožnostim povprečnega človeka. Najpogostejša je kombinacija obojega.

Kadar se človek težko znajde na svojem delovnem mestu, je treba najprej pomisliti, če niso njegove sposobnosti premajhne za uspešno reševanje nalag, pred katere je postavljen.

Različne vrste dela obremenjujejo človeški organizem na zelo različne načine. Ni človeka, ki bi imel vse sposobnosti enako razvite, zato ni vsak sposoben za enako delo. Nekateri poklici zahtevajo izredno veliko telesno moč in je razumljivo, da za tako delo niso sposobni ljudje s slabo razvito muskulaturo, slabim kardiovaskularnim sistemom (ob. srca in ožilja). Druga delovna mesta pa zahtevajo od človeka iz-

redno tehnično spretnost predvsem v ročnih delih. Na takem mestu ne more biti zaposlen človek, ki je premalo okreten pri delu z različnim orodjem, čeprav je drugače lahko zdrav, močan in inteligenten. Pri drugih delih se zopet zahteva ostrina vida in sluha in jih ne more opravljati človek, ki ima slabo razvite te organe, ne more opravljati človek, ki ima slabo razvite te organe, ne more opravljati človek, ki ima majhen defekt na teh organih. Vedno je več delovnih mest, ki izrazito obremenjujejo intelektualne funkcije človeka. Spet obstojajo ljudje, ki po svoji inteligentni kapaciteti niso dorasli nalogam pred katere so postavljeni.

Da bi se neko delo uspešno vršilo ni dovolj samo posedovati primerne psihofizične sposobnosti. Treba je imeti zato pravilno izobrazbo, poučenost in izvežbanost v delu. Delavec, ki je premalo profesionalno poučen ali pa prepuščen, da se sam znajde na svojem delovnem mestu kakor ve in zna, se bo dolgo in težko prilagajal svojemu delu. Razen tega je malo verjetno, da se bo v tem procesu prilagajanja znašel najboljšo, najbolj ekonomično in najsigurnejšo metodo dela. Nadaljnji razvoj neprilagojenosti človeka dela je treba iskati tudi v negativnem stavu posameznika do dela, o čemer smo že govorili. Uspešno delo zahteva torej, da človek nosi v sebi tri osnovne komponente delovne sposobnosti: **določene psihofizične sposobnosti, profesionalno izobrazbo in pozitiven emocionalni stav do dela.**

Mnogo vzrokov neskladnosti med človekom in njegovim delom najdemo tudi v posebnostih delovnega mesta in pogojih dela. Stroji, orodja, ostala tehnična ureditev, s katero ima človek opravka, so včasih tako konstruirani,

da ne odgovarjajo fiziološkim lastnostim povprečnega človeka. Neprimerne tehnične ureditve pospešujejo nastajanje utrujenosti, izzovejo nezadovoljstvo delavca in zmanjšujejo motivacijo za delo. Isti učinek imajo tudi neugodni pogoji delovnega okolja. Tako so mnoga delovna mesta nahajajo v nefizioloških klimatskih prilikah. Previsoke in prenizke temperature, prevelika zasičenost atmosfere z vlago, premajhno ali preveliko gibanje zraka, skratka neugodna mikroklima, vse to izzove v človeku občutek neugodja, jemlje mu interes za delo in ga lahko privede v izrazito negativen stav do dela. Isti učinek ima zasičenost zraka s prahom, dimom, neugodnimi parametri. Neprilagojenost delu lahko izzove tudi slaba razsvetljava na delovnem mestu, pretiran ropot in druga neugodna svojstva delovnega okolja.

Vzrok negativnemu stavu človeka do dela je treba včasih iskati tudi v slabi organizaciji dela. Če v teku delovnega časa ni dovolj odmora ali pa so odmori neprikladno razporejeni, nastopa prezgodnja utrujenost, upade pa tudi pozitivna motivacija za delo.

Ona se zmanjšuje tudi kadar delavec ne vidi končnega produkta svojega dela, temveč obavlja vedno isti detalj v tehnološkem procesu ter ne doživlja občutka ustvarjanja. Nezadovoljstvo z delom daje tudi taka organizacija dela, kjer mora človek opravljati mnogo neprimernih kretenj, kar ga spet prekomerno utruja.

Ne smemo pozabiti tudi na to, da na prilagodljivost človeka delovnemu mestu vpliva tudi njegovo življenjsko okolje izven dela. Človek prinaša na delo s seboj skrb, ki mu jih nalaga življenje v družini, zakonu in širši družbeni okolici. Delavec je pogosto

ZA VOLANOM DESET OSNOVNIH ZAPOVEDI DEFENZIVNE VOZNE

1. Vedno skrbite za primerno varnostno razdajo.
2. Bodite pozorni na vedenje drugih — voznikov, kolesarjev in pešcev.
3. Ne zapletajte drugih v vaše manevre.
4. Očitno in razumljivo opozarjajte na svoje namere.
5. Bodite strpni do napak drugih.
6. Nikoli ne ovirajte prometa.
7. Skrbite za to, da vas bodo drugi v vseh okoliščinah pravočasno videli.
8. Navadite se vnaprej predvidevati nevarnosti.
9. Izogibajte se cest s pregostim prometom.
10. Nikoli ne vozite na meji svojih sposobnosti in sposobnosti vašega vozila.

(Iz Moto revije)

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se vsem sodelavcem, kakor tudi sindikatu predilnice zahvaljujem za prelepa darila, ki me bodo vedno spominjali na vsa leta, ki smo jih skupaj preživeli.

Celotnemu kolektivu želim še mnogo uspeha.

Marija Marinko

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem sodelavkam tkalnice I ter sindikalni organizaciji za lepo darilo, ki mi bo ostalo v dragem spominu. Obenem želim veliko sreče in mnogo uspehov vsem skupaj pri nadaljnjem delu.

Marija Škofic

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj oz. ob odhodu na novo službeno mesto se zahvaljujema vsem sodelavcem v podjetju za dolgoletno uspešno sodelovanje in bogata darila, ki so nama jih poklonili.

Vlado Martelanc
Peter Tulipan

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata, mojstrom in podmojstrom tkalnice II in sodelavkam v tkalnici 5 se ob odhodu v pokoj najlepše zahvaljujem za poklonjena darila, obenem pa želim vsem skupaj srečno novo leto 1978.

Janko Klander

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše nad vse ljubljene mame se iskreno zahvaljujem ing. Černetovi in ing. Tisakovi za poklonjeno cvetje, kakor tudi vsem, ki so mi izrazili sočustvovanje.

Kako je hiša strašno prazna odkar v njej matere več ni, ta izba prej tako prijazna od ljudna tuja se mi zdi.
(Iz poezije F. Korena)

Krista Mauser

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta

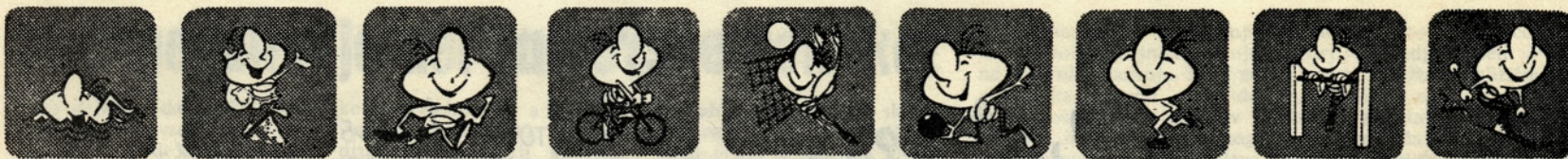
JOŽETA ŠENKA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem v obratu II za izraženo sožalje in podarjeno cvetje. Iskrena hvala tudi vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Magda Likozar

**delovna miza
naj bo urejena**

Naši košarkarji — večno drugi

Tudi letošnje sindikalno prvenstvo ni prineslo prvega mesta našim košarkarjem. Tako, kot vsa prejšnja leta, je tudi letos prvo mesto osvojila sindikalna ekipa ISKRE.

Z veseljem pa lahko ugotovimo, da se razlika v koših vedno manjša in tako lahko optimistično pričakujemo naslednje sindikalno prvenstvo.

REZULTATI:

Predtekmovanje:

Tekstilindus : Ikos

(27:21) 50:39

Tekstilindus : Prosveta

(26:20) 59:41

Finale:

Tekstilindus : Gradbinec

(20:18) 48:30

Tekstilindus : Iskra

(24:31) 49:58

Za našo ekipo so nastopali: Slokan, Skubic, Hlebec, Kordič, Sirc, Stojaković, Remic,

Drinovec, Srabočan. Najboljši strellec turnirja je bil Brane Skubic-Lungo z 82 koši.

In kako so potekale tekme:

Ikos : Tekstilindus

(21:27) 39:50

Zadetke so dali:

Ikos: Vukanac 11, Ančimovič 10, Pintar, Dolenec 14, Berčič, Podveršek, Koder 4, Mihelčič, Šantek.

Tekstilindus: Slokan 10, Skubic 22, Hlebec 6, Kordič 12, Sirc, Stojaković, Remic, Drinovec.

Sodila sta Fartek in Lipovac (Kranj). To tekmo so naši košarkarji dobili zelo

lahko in je bila na trenutke nezanimiva.

Tekstilindus : Prosveta

(26:20) 59:41

Zadetke so dali:

Tekstilindus: Slokan 5, Skubic 23, Hlebec 17, Kordič 10, Sirc 4, Stojaković, Remic, Drinovec.

Prosveta: Sotelšek, Balderman 8, Chvatal 5, Kavčič 7, Čarman 2, Klavara 12, Bašar 6, Zupan 1.

Pred tekmo s Prosveto je bilo v naši ekipi malo treme. To je moštvo, ki je pred dvema leti premagalo našo ekipo v enakem tekmovanju.

Ko je sodniški žvižg označil začetek tekme, so naši fantje napadli z vso močjo in rezultat je bil v 6. minuti 10:2 za naše. V nadaljevanju tekme, kdo bo zmagovalc, ni bilo več vprašanja. Naši fantje so s požrtvovalno igro v

napadu in obrambi dosegli pomembno zmago za nadaljnje tekmovanje in nastop v finalnem delu prvenstva.

Finalni del sindikalnega prvenstva se je pričel 12. decembra ob 16. uri v telovadnici OŠ Josip Broz-Tito v Predosljah. Naša ekipa se je pomerila v polfinalu z ekipo Gradbinca in jo tudi premagala z 18 koši razlike.

Gradbinec : Tekstilindus

(18:20) 30:48

Zadetke so dali:

Gradbinec: Lah 4, Baligaš 12, Vukanac 2, Kavčič, Dolenec 2, Pogelja, Rezar, Jelovčan, Vidali, Senčar 10, Hrovat.

Tekstilindus: Remic 2, Sirc, Srabočan, Skubic 12, Hlebec 11, Slokan 17, Kordič 6.

Te tekme naši košarkarji niso začeli z vso močjo, kar se je pokazalo tudi v prvem delu tekme. Naši fantje so hranili svoje moči za glavni obračun proti večnemu na-

sprotniku in tekmeču — ekipi Iskre.

Finalni del sindikalnega prvenstva je bil med našo ekipo in ekipo Iskre. V tej tekmi je — lahko bi rekli več športne sreče — imela Iskra, poznalo pa se je tudi, da v ekipi igrajo prekaljeni košarkarji, ki so se borili v visokih ligaških tekmovanjih.

Rezultat 9 košev v korist Iskre za našo ekipo ni uspeh, nasprotno, to je spodbuda, da naslednje leto pojedemo v tekmovanje še z večjim elanom, in da se nadejamo, čeprav potihoma, tudi prvega mesta.

Zadetke so dali:

Iskra: Omahen 2, Ažman 4, Mavrič 4, Logonder 23, Cehovin 8, Hvala, Franko 17, Kern.

Tekstilindus: Remic, Sirc, Srabočan, Skubic 25, Hlebec 14, Slokan 10, Kordič.

Tekmo sta sodila Fartek in Lipovac (Kranj). Sodnika sta svoje delo opravila zelo dobro. **B. S.**

Sladki dodatki k prazničnim jedem

Sladoledne tortice

V desertne posode pripravimo sladoled. Po okusu prelijemo čez sladoled 1 žlico punč ruma ali maraskina. Garniramo z vafel trikotniki in obložimo še s kandiranim sadjem.

Lahka krema

3 jajca, 100 g sladkorja, 1 zavitek vanilijevega sladkorja, 4 zravnane žlice jedilnega škroba in 1/8 l belega vina stresemo v lonec in med stalnim stepanjem segrevamo. Ne sme zavreti, ker se v tem primeru beljak strdi. V ohlajeno pripravljeno maso namešamo 1/4 stepene sladke smetane, garniramo z vafel palčkami in eventuelno po robu dodamo še malo stepene sladke smetane.

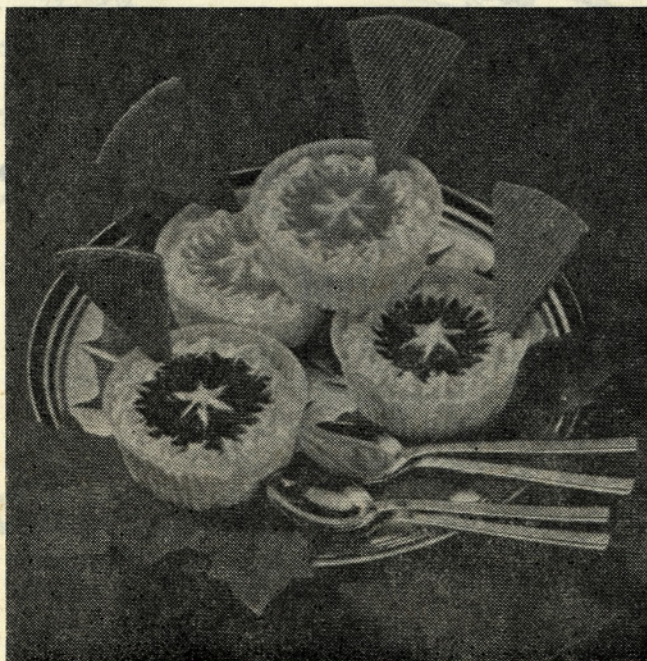
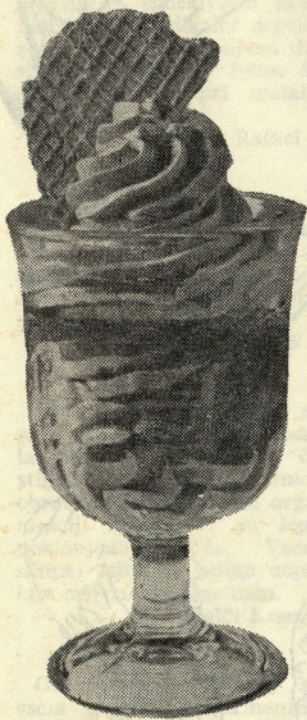
Sveži ananas za piko po prazničnem meniju

Ananas olupimo in razrežemo na rezine in vložimo v primerne posode. 4 žlice malinovca, češnjevca in vinsko žganje po okusu zmešamo in prelijemo ananas. Sredino ananasa garniramo s češnjo.

Čajna krema

3 žličke ruskega čaja prelijemo z 1/3 skodelce prekuhane vroče vode in pokrijemo za 5 minut. 1/4 l sladke smetane trdo stepemo. Mrzel precejeni čaj sladkamo z 1—2 žlicami sladkorja v prahu in dodamo 2 likerjeva kozarčka ruma. Napolnimo s to maso kozarce in garniramo z vafel palčkami ali ploščicami.

MaK

TEKSTILEC — glasilo delovnega kolektiva Tekstilindus Kranj — Ureja glavni in odgovorni urednik Katarina Smodej in odbor za informiranje, ki ga sestavljajo: Vera Kastelec — predsednik, Letinič ing. Alenka — podpredsednik in člani: Franc Mihelčič, Saša Valentinčič, Slavka Rojina, Peter Jekovec in Pavla Blažič. Tisk: GP »Gorenjski tisk« v Kranju. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju št. 421/72

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

NO, PA SREČNO!

TAKO TOVARIŠ! DA SVA
SI NA JASNEM: BREZ
DARILA NI VOŠČILA

LEVA, DESNA,
ENA DVA ...

LePa

DIS
POZICIJE